

virkelig ikke med Nødvendighed en ny Kategori af Bederlag, men det kan meget vel forstaaes i samme Betydning som Ordet „samt“ eller hvilket som helst andet Ord man vil bruge for at lægge Noget til det, som er nævnt engang iforveien. Det er jo aldeles klart, at Udvalget i 1867 og navnlig dets Ordfører aldeles bestemt har forstaaet det paa den Maade og det, uagtet Ordføreren jo netop i lang Tid havde beskæftiget sig med Lovgivningen angaaende Skolevæsenet. Det synes mig saaledes, at, naar den høitærede Minister, som dengang var tilstede, accepterede Lovforslaget, der som sagt ikke var udgaaet fra Ministeriet i den bestemte Form, hvori det her forelaa, og som saadant særligt fortolket af Ordføreren, men tværtimod havde den Skikkelse, hvori den ærede Ordfører selv havde affattet det, og hvori han havde lagt den bestemte Mening, som, saaledes som han fortolkede det, indeholdtes deri — Noget, som dog maatte give ham nogen større Berettigelse til at fortolke det — naar, siger jeg, den høitærede Minister accepterer det og hverken igjennem Lovforslagets følgende Behandling eller i Landsthinget osv. gjør nogen Forandring i selve dets Affattelse, saa maa jeg rigtig nok tilstaa, at saa forekommer det mig ganske klart, at den høitærede Minister i sin Tid netop har accepteret den Forstaaelse af Ordet, som jeg har tilladt mig at angive. Spørgsmaalet bliver saa dette: Hvormegen Sandsynlighed er der for, at denne Mening vil blive stadfæstet, dersom det gaar til Domstolene, og i den Henseende skal jeg ikke negte, at det forekommer mig, at, naar man ved en Henvendelse til Ministeriet søger en Afgjørelse, saa vil det være uheldigt, om Ministeriet opfattede sin Stilling som den, kun at afgjøre den juridiske Side af Sagen, thi saa kunde jo baade vedkommende Lærere og vedkommende Byraad ligesaa let henvende sig til en hvilken som helst Jurist, der maatte kunde være en bedre Jurist end selve den, der paa Ministeriets Vegne havde den afgjørende Stemme her. Det synes mig derved, at, naar man gaar til Ministeriet for at faa en Fortolkning som Vejledning ved Behandlingen af saadanne Spørgsmaal, saa er

det, fordi man venter en Forklaring, der er i Medfør af den oprindelige Mening og rette Hensigt med Loven, bør man vente, at Ministeriet vil støtte sig paa Lovgivningsmagten fremfor paa Domstolens Standpunkt og raade de Vedkommende til i Mindelighed at nøies med det i Sandhed Tilfælde, idet det jo nemlig er Meningen, at man vil undgaa at faa den dømmende Magt sat i Bevægelse for en Sag, der — som det ganske rigtig er bemærket — i og for sig ikke er af stor Betydning, men som dog altid for en Kommune kan involvere nogle Hundrede Rigsdalers Udgift, og som paa den anden Side ikke kan synes at være saa betydelig for selve Lærere og Lærere. Sagen gjælder isørigt ikke alene alle Tilfælde, hvor man ved Ansættelsen af Lærere og Lærere Løn er gaaet ned til den yderste Grændse af $\frac{1}{3}$, men man kan jo godt have ansat Lærere og Lærere Løn til f. Ex. kun at lide en Afkortning af $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ eller Eligt, og dog kan Spørgsmaalet om Forstaaelsen af Paragrafen komme op, idet der netop ved denne Afkortning af $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ — hvorved man jo altjaa giver en positiv høiere Løn, end dersom man havde affortet $\frac{1}{3}$ — kan komme Spørgsmaal op om, hvorvidt man skal tage denne Brøddel bort af Emolumenterne. Jeg kan ikke Andet end takke den høitærede Minister for, at jeg gjennem ham har faaet Ministeriets yderligere Forklaring, idet jeg dog rigtig nok beklager, at den høitærede Minister har opfattet det, som han har, nemlig i den Retning, at han nærmest syntes at ville tage det Hensyn, at man skulde tage en ren juridisk Fortolkning af Sagen istedetfor en Fortolkning, der gik efter det, som man tilføjede, dengang man gav Loven.

Ministerens for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Der var et Par Bemærkninger i Slutningen af den ærede Forespørgers sidste Foredrag, som ikke vare mig ganske klare, men det er i alt Fald ikke Noget, som har saa stor Betydning, at jeg skal opholde mig derved. Derimod maa jeg sige et Par Ord om en anden Bemærkning, som havde en noget almindeligere Karakter. Det ærede Medlem fandt nemlig, at, hvis man kun